

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ _ TIPS

Κάθε κλίμακα σχεδίασης έχει τα δικά της «όρια», όσον αφορά στον βαθμό παρουσίας και τον τρόπο απεικόνισης/συμβολισμού των επιμέρους στοιχείων της πραγματικότητας (π.χ. διάκριση υλικών, επίπλωση, εξοπλισμός χώρων υγιεινής κ.λπ.). Το ένα χιλιοστό (ή οριακά το μισό χιλιοστό) θεωρείται η ελάχιστη διάσταση που μπορεί να σχεδιάσει το ανθρώπινο χέρι με δύο γραμμές, και να διακρίνει το ανθρώπινο μάτι σε εκτυπωμένη απεικόνιση. Προσοχή χρειάζεται στην ηλεκτρονική σχεδίαση, όπου απουσιάζει η έννοια της κλίμακας. Απαιτείται εμπειρία και δοκιμαστικές εκτυπώσεις για έλεγχο/διόρθωση του αρμόζοντος βαθμού απεικόνισης, ανάλογα με την κλίμακα επεξεργασίας (και εκτύπωσης) της μελέτης.

- Σε όλα τα σχέδια κατόψεων-τομών να ακολουθούνται ίδιοι συμβολισμοί υλικών. Όσο η κλίμακα επεξεργασίας μεγαλώνει, τόσο οι σχεδιαστικές διακρίσεις στην απεικόνιση των διαφόρων υλικών αυξάνονται. Π.χ. στην **κλίμακα 1:100**: διαφοροποίηση των βασικών δομικών υλικών της κατασκευής. Π.χ. μαύρα ή σκούρα γκρι τα φέροντα σκυροδέματα, ανοιχτό γκρι τα μη φέροντα εμφανή σκυροδέματα, άσπροι οι τούβλινοι τοίχοι και οι τοίχοι γυψοσανίδων, διαγράμμιση ή ρεαλιστική απεικόνιση σε λιθοδομές και άλλα υλικά, κατά περίπτωση, υαλοστάσια με διπλή γραμμή, κιγκλιδώματα με μονή γραμμή κ.λπ. Στην **κλίμακα 1:200**: δεν απεικονίζονται σε κατόψεις-τομές οι διαφοροποιήσεις/στρώσεις των δομικών υλικών. Αρκεί ένας ενιαίος συμβολισμός για όλα τα τεμνόμενα, φέροντα ή μη φέροντα, στοιχεία (π.χ. μαύρο).
- Γραμμή τομής εδάφους στις κατόψεις (ανάλογα με το οριζόντιο επίπεδο τομής της κάτοψης: προβολή ή τομή στο χώμα). Η γραμμή εδάφους είναι διακεκριμένη γραμμή σε μικρή απόσταση από το τεμνόμενα δομικά στοιχεία (συνήθως τοιχεία υπογείου). Τομές: προσοχή όταν έχουμε και φυσικό έδαφος/χώμα και διαμορφωμένα δάπεδα στο ισόγειο (να ξεχωρίζουν). Όψεις: «δυνατή» γραμμή βάσης/έδρασης.
- Όσο οι κατόψεις ανεβαίνουν στάθμη, τόσο να γίνεται σταδιακή έως πλήρης απομείωση/αφαίρεση στα προβαλλόμενα στοιχεία των υποκείμενων ορόφων (π.χ. διαμορφώσεις εδάφους, δέντρα, δαπεδοστρώσεις κ.λπ.), για να μη μπερδεύεται το μάτι στην ανάγνωση του επιπέδου της κάθε κάτοψης.
- Το ελάχ. πάχος 10 εκ. του εσωτερικού/εξωτερικού δαπέδου εμφανίζεται από την κλίμακα 1:100 και πάνω (στις τομές). Στην κλίμακα 1:200 παραλείπεται ή προστίθεται/ενσωματώνεται στο στατικό πάχος των πλακών.
- Στην κάτοψη κάθε στάθμης να διακρίνονται (είτε ενδεικτικά είτε κυριολεκτικά, ανάλογα με την κλίμακα επεξεργασίας) οι δαπεδοστρώσεις των εξωτερικών και ημιυπαίθριων χώρων. Τα δάπεδα των εσωτερικών χώρων να είναι λευκά.
- Στην κάτοψη κάθε στάθμης να διακρίνονται οι τρύπες στα δάπεδα (π.χ. με σκουρότερο τόνο και αναγραφή της στάθμης του υποκείμενου ορόφου). Να αποφεύγεται η ένδειξη Χ.
- Σε κατόψεις: στα ανοιχτά όρια τρυπών ορόφων, εξωστών, ημιυπαίθριων χώρων, βατών δωματίων και σκαλών να σχεδιάζεται διπλή γραμμή, κατάλληλου πλάτους (κιγκλιδώμα ή συμπαγές στηθαίο, ανάλογα).
- Να μη λείπουν τα **στηθαία** στις τομές και στις κατόψεις (και αντίστοιχη ενημέρωση των όψεων). Λειτουργικός και αισθητικός ρόλος (αύξηση μεγέθους «νεκρών» ζωνών, τονισμός στέψης κ.λπ.).
- Να απεικονίζονται τα κιγκλιδώματα στις όψεις με σχετική αφαίρεση και στη σωστή κλίμακα (ύψος 1 μ. από στάθμη δαπέδου, ορθοστάτες ανά 1.20 μ. περ.).
- Να μπαίνουν βέλη στις εισόδους και εξόδους (κύριες και υπηρεσιακές/βοηθητικές).
- Προσοχή στην ύπαρξη και στο μέγεθος/πυκνότητα των διακεκομμένων γραμμών προβολής άνοψης ανάλογα με την κλίμακα του σχεδίου (να φαίνονται μόνο τού αμέσως υπερκείμενου ορόφου (προβολές περιγραμμάτων, προεξοχών, τρυπών κ.λπ.).
- Οι ενδείξεις γραμμών τομών να μην περνάνε/διατρέχουν το σχέδιο (μόνο σε περίπτωση αλλαγής φοράς επιπέδου τομής/προβολής να σχεδιάζεται τοπικά η σχετική ένδειξη).
- Οι όψεις να τιτλοφορούνται προσανατολισμένες (βόρεια, ανατολική κ.λπ.).
- Σκιές σε όψεις: να έχουν κλίμακα (δηλ. σχεδιαστικό βάθος σκιάς διαβαθμισμένο ανάλογα με το πραγματικό) και όχι ζωγραφική/εικαστική απόδοση. Αποφυγή ένδειξης σκιών στις κατόψεις.
- Οι οριζόντιοι φεγγίτες τοίχων > ένα πρόβλημα απεικόνισης στις κατόψεις. Συνήθως δεν απεικονίζονται, ωστόσο, θα πρέπει να επισημαίνονται γραπτώς (θέση/μήκος και ύψος).
- Τοιχεία οπλισμένου σκυροδέματος υπογείων: ελάχ. πάχος 25 εκ.
- Μη φέροντα τοιχώματα εμφανούς σκυροδέματος: ελαχ. πάχος 15 εκ.

- Προσοχή στον τρόπο απεικόνισης φυσικών στοιχείων (άνθρωποι, φυτεύσεις, δέντρα, νερό κ.λπ.). Αφαίρεση, στυλιζάρισμα, όχι αληθοφάνεια. Ιδιαίτερη προσοχή στις φυτεύσεις/δέντρα και τους «τύπους ανθρώπων» που κυκλοφορούν στις φωτορεαλιστικές απεικονίσεις (προτιμότερες οι απλοποιημένες φιγούρες).
- Αν το οικόπεδο έχει κλίση, οπότε το κτίριο διαθέτει δυο ισόγειες στάθμες, δύο Α' ορόφους κ.λπ., τότε τα σχέδια των κατόψεων θα τιτλοφορούνται ως «Κάτοψη στάθμης» κ.ο.κ. Επίσης, να μη χρησιμοποιείται ο όρος «Οψοτομή» (από τη στιγμή που τέμνεται κάτι, το σχέδιο είναι τομή).
- Σε κάθε σχέδιο: Άμεσο περιβάλλον (δρόμοι, όμορα, χρήσεις κ.ά., κυρίως σε τοπογραφικό και κάτοψη ισογείου/ων), βορράς, στάθμες, ονομασίες χώρων, βασικές εξωτερικές διαστάσεις, ενδείξεις τομών, ονομαστική και γραφική κλίμακα, υπόμνημα απεικόνισης υλικών και συμβολισμών, απαραίτητες γραπτές διευκρινήσεις.

Πάνος Εξαρχόπουλος, Μάρτιος 2026